UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] contra illos qui statuta faciu[n]t in preiudicium ecclesiastice libertatis et n[ost]re iurisdictionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Visual Library

prauitatis heretice publice reſtiterunt
in fidelium iniuriā ⁊ ſancte eccleſie er/
roribus et cecitatis caligine in verita/
tis lucez ſup gentes temere inſultādo.
Quorū inſolentijs et peſtiferis actib⁹
quo poſſumus remedio diſponimus cō
traire ne ꝑ taciturnitatem eorū conſen
tire delictis ⁊ ꝑ impunitatez eos foue/
re dānabiliter cenſeamur. Eos igit̄ om
nes et ſingulos p̄ñtibus requirimus ⁊
monemus. q̄tenus infra vnius menſis
ſpatium habitu hmōi aſſumpto dimiſſo
reſumptoq; priori ad gen⁹ viuendi pri/
ſtinū reuertātur manibus vite neceſſa/
ria iuſtis ſolito laboribus acquirentes
Alioquin ipos omnes et ſingulos eis
et eoꝝ cuilibz dicto menſe ꝓ canonica
monitione et termino ꝑemptorio cur/
rente in his ſcriptis excōmunicamus ⁊
a gremio matris eccleſie ſeparam⁹. Niſi
medio tpe corā nobis cauſaz rationabi/
lez oſtenderint. quare id facere minime
teneantur. Qz ſi excommunicationis
ſententiā ꝑ alios xv. dies īmediate ſe/
quentes animo ſuſtinuerint indurato
cōtra ipos tanq; de hereſi ſuſpectos ſpū/
aliter et tpaliter procedemus. Sub ſilr̄
pena mādantes et diſtricte p̄cipientes
omnibus et ſingulis p̄latis eccleſiarum
rectoribus eorūq; vicarijs nr̄e ciuitatꝭ
⁊ dioceſ. q̄ten⁹ ipos becgardos ⁊ bec/
gardas ac aplos in ſuis eccleſijs excōi/
catos. extunc publice denūcient tā diu
donec eorū cognoſcētes exceſſū ad gre
miū ſancte mr̄is eccleſie reuertāt̄ et deo
nobis ⁊ eccleſie condigna ſatiſfactione
impenſa a nobis mereātur abſolutiōis
beneficiuz obtinere.

Contra hereticos vtriuſq; ſexus.

Item quia plus ſolet timeri qḋ
ſpecialiter editur q̄ꝫ qḋ genera/
liter impatur excōicamus ⁊ ana
thematizamus oēs hereticos vtriuſq;
ſexus ⁊ qui eis dederint cōſiliū auxiliū
vel fauorem. publice vel occulte. vel q̄
aliter de fide articulis fidei. eccleſiaſticꝭ
ſacramētis et mr̄imonio. ſentire p̄dica/
re vel docere preſumpſerint. q̄ꝫ ſeruat
docet et p̄dicat. ſacroſancta rhomana ec
cleſia mater oīm fideliuz et mgr̄a.

Cōtra publicos vſurarios

Itez oēs vſurarios vſuras publice ex
ercentes reqrim⁹ ⁊ monem⁹. q̄ten⁹ eoꝝ
ſaluti ꝓſpiciētes. deinceps ab vſurarū
actione q̄ aīas deuorāt et aliorū exhau/
riunt facultates prorſus abſtineāt. Re
quirimus inſup oēs ſcabinos opidorū
et locorum quorūlibz vt tales niſi reſi/
piſcāt. ab eorū conſortio et cohabitatio
ne repellāt. Alioquin cōtra ipos ad ex/
ecutionez et obſeruationem penarū in/
flictarum eis a iure ꝓut iuſtum fuerit
procedemus.

Cōtra illos qui faciūt ſtatuta in preiu/
dicium eccleſiaſtice libertatis.

Item oēs illos qui ſtatuta edi/
derint vel ſtatuta ſeruauerit fa/
cta in p̄iudiciū eccleſiaſtice liber
tatis ⁊ nr̄e iuriſdictiōis niſi infra mēſē
ea reuocauerint cū effectu q̄s canonuz
cenſura extūc decreuit excōicatiōe no/
datos. q̄ ſtatuta nos nihilomin⁹ ordina
ria auctē caſſam⁹ ⁊ irritam⁹. īmo caſſa
et irrita nūciamus. Et niſi infra mēſem
a lapſu menſis p̄dicti numerādū ea ꝓut
de facto fecerūt maturiori cōſilio ſtude/
ant reuocarē. eos canoīca monitiōe pre/
miſſa excōicam⁹. et in his ſcriptis ſtatu
imus excōicatiōis ſnīe ſubiacē. Tales
q; p̄cipim⁹ ꝑ eccleſiaꝝ rectores ſingulis
dieb⁹ dñicis et feſtiuis excōicatos pu/
blice nunciari. Qz ſi in his exequendis
ijdez rectores negligētes fuerint ipos
triū dierū canonica monitiōe p̄miſſa in
his ſcriptis excōicam⁹. Quā ſi aīo indu
rato ſuſtinuerint ꝯ eos ad priuationem

beneficiorum ꝓut coꝝ rebellionis exe/
gerit qualitas procedemus.

Contra ꝑturbatores iuriſdictionis
officialis noſtri et aliorum.

Te oēs illos qui in cōſiſtorio nr̄o vel
alias dū officialis noſter vel alij offici/
ales iuriſdictionē habentes ꝑſederint
pro reddēda iuſticia cuiuſcunqꝫ fuerint
cōditionis aut ſtat⁹ in clericos aduoca
tos notarios ꝓcuratores et officiatos
dicte curie nr̄e. Et alios manus iniece/
rint temere violentas. quicqꝫ ad hoc eis
dederint publice vel occulte auxiliū cō
ſiliuꝫ vel fauorē quos canonica moniti
one ꝑmiſſa. in his ſcriptis excōicatiōis
ſnīe dicimus ſubiacere Niſi infra tridu
um cōdignā preſtiterint emendā ꝑ loco
rum rectores vnde fuerint taliter exce
dētes ad denūciationē officialis noſtri
et aliorū. in eorū ꝓrochijs ceſſetur vſqꝫ
quo fuerit ſatiſfactū niſi ſuꝑ ceſſatione
cum eis fuerit diſpenſatum.

Contra prelatos vſurpantes ſibi iuriſ/
dictionem noſtram

Tem monemus oēs et ſingulos iuriſ/
dictionē habentes et nō habentes. ſpe/
cialiter decanū Tremonien̄ in victene.
in hagene. et in eſſende. chriſtianitatum
decanos. ne de cauſis ad nos et cōſiſto/
riū nr̄m de iure vel cōſuetudine ſpectā
tibus maxime matrimonialib⁹ et alijs
quibuſcūqꝫ cauſe cognitionē exigētib⁹
pterqꝫ in ſynodalib⁹ quocūqꝫ mō cauſa
vel colorē queſito ſe intromittāt. diſpo/
nant vel cognoſcāt vel audiāt: Sed ad
nos et officialis nr̄i ſine difficultate re/
mittāt examē. fine canonico decidēdas
Qui vero cōtra fecerint in nr̄aꝫ iuriſ/
dictioneꝫ falcē mittendo ipo facto ex/
cōicationis ſnīe ſtatuimus ſubiacē ipo/
ruꝫ ſententias et proceſſus ſuꝑ eis la/
tos et habitos nihilominus caſſamus.
et irritamus caſſos et irritos pn̄tibus
nunciamus. Contra quos ſollerter in/
uigilabimus. vt tales pena canonica
caſtigemus.

De bona prelatoꝝ et maxime epiſcopo/
rum cedunt ſuis ſucceſſoribus.

Tez cū nulli ſane mentis in du
biuꝫ veniat qui bona mobilia ꝛ
īmobilia a ꝑlatis quocūqꝫ titu/
lo cōquiſita. et ad eos dū viuerent ꝑti/
nentia poſt eoꝝ obituꝫ apud quoſcūqꝫ
fuerint depoſita. credita cōmodata de/
bita vel mutuata. clericis religioſis. pa
riter et laicis vtriuſqꝫ ſexus ad eoꝝ ec/
cleſias libere reuertant̄ ad ipas quoqꝫ
ꝑtineāt cum nullus ſit nec a iure heres
proximior cenſeatur qꝫ qui cum dn̄o ꝑ
honoꝝ faſtigia copularūt. Et nuper ad
nr̄aꝫ noticiā ꝑuenit ꝙ nōnulli clerici re
ligioſi et laici vtriuſqꝫ ſexus bona ꝑde/
ceſſoꝝ nr̄orū et maxime bone memorie
dn̄i Wickboldi ꝑdeceſſoris nr̄i in au/
ro et argento in vaſis et ciphis aureis
et argenteis. gēmis ꝑcioſis. annulis pā
nis aureis. libris pagamentis. et diuer
ſis pecuniarū ſummis cōſiſtentia q̄ re/
liquerūt eccleſie Colon̄. ꝛ nobis de iu/
re cōpeterent. nec poſſunt ꝑ alios ſine
aīaruꝫ periculo detineri. depoſita credi
ta cōmodata. mutuata. pignorata. debi/
ta hucuſqꝫ detinere dānabiliter ꝑſum/
pſerūt. et adhuc detinēt nobis et eccle/
ſie reſtitutione ꝛ plenaria ſatiſfactione
nō facta in ipoꝝ periculū aīaruꝫ et ſcan
dalum plurimoruꝫ. Nos igitur volen/
tes vt iuramento tenemur aſtricti. alie/
nata diſtracta et male detenta. nr̄a et ec
cleſie nr̄e bona. ad ius poſſeſſionis ꝛ ꝓ
prietatis omni ſtudio ꝛ remedio q̄ poſ/
ſumus reuocare. oēs et ſingulos cleri/
cos ꝑdictos religioſos ꝛ laicos vtriuſ/
qꝫ ſexus. qui bona ꝑdeceſſoꝝ nr̄oꝝ ꝛ ꝓ
cipue dn̄i Wyckboldi ab eis dimiſſa.
ſeu penes eos depoſita ꝯmodata tradi/
ta mutuata. pignorata. vel alias q̄cunqꝫ
alio titulo vel cauſa mō penes eos ex/
iſtentia. hn̄t poſſidēt vel detinent ſub